

ምዕራፍ ሁለት

ሀ. ሥርዓተ ቅርባን

1. ቅዱስ ቁርባንን ለመቀበል የሚገቡ ቅድመ ዝግጅቶች

በቅድሚያ አንድ ክርስቲያን ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን ከመቀበሉ አስቀድሞ አምስቱን አዕማደ ምስጢር ቢማር ቢያውቅ የተገባ ነው። ምክንያቱም የሚቀበለው ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም የማን ሥጋና የማን ደም መሆኑ ለማወቅ ይረዳዋል።

ብርሃነ ዓለም ቅዱስ ጳውሎስም በምስጢራዊ ንግግሩ አምስት ቃላትን በአእምሮዬ ልናገር እወዳለሁ ብሏል (1ኛቆሮ14 ቁ.19)። እንዲሁም “በእጌተ ትምህርተ ገቡዓት ቅድመ ዘትትነገር እምጽርስርራ ለምእመናን ገቡዓት” ሥጋውን ደሙን ከመቀበል አስቀድሞ የሚነገር አምስቱ አዕማደ ምስጢር ይህ ነው፤ እንዳለ በትምህርተ ገቡዓት።

አምስቱ አዕማደ ምስጢር የተባሉትም፦

- 1ኛ. ምስጢረ ሥላሴ
- 2ኛ. ምስጢረ ሥጋዌ
- 3ኛ. ምስጢረ ጥምቀት
- 4ኛ. ምስጢረ ቁርባን
- 5ኛ. ምስጢረ ትንሣኤ ሙታን ናቸው።

1.1 **ምስጢረ ሥላሴ፦** በዚህ ርእስ ልንማረው የሚገባ ስለሥላሴ አንድነትና ሦስትነት ሲሆን ምስጢር የተባለበትም ምክንያት ሥላሴ ሦስት ሲሆኑ አንድ፣ አንድ ሲሆኑ ሦስት ናቸው ብሎ አምኖ ይህ ሊሆን እንደምን ይቻላል ብሎ የፍጡር ልቡና አስቦ እና አንደበቱም ተናግሮ ሊፈጽመው ስለማይችል ምስጢር ተብሏል። (ዘፍ 1 ቁ 26፣ 3ቁ 22፣ 16 ቁ7) (ዘዳ3 ቁ 6-16) (መዝ32 ቁ 6) (ኢሳ6 ቁ 3) (ማቴ 28 ቁ 19)

1.2 **ምስጢረ ሥጋዌ፦** በዚህ ርዕስ ስለአምላክ ሰው መሆን የምን ማርበት ነው። ምስጢር የተባለበት ምክንያት፦

❖ ምሉዕ አምላክ የሰውን ነፍስና ሥጋን ተዋሕዶ ውሱን ሥጋ ሲሆን፣ ውሱኑ ሥጋ ደግሞ የመለኮትን ባሕርይ ገንዘብ አድርጎ ምሉዕ አምላክ ሆነ። አምላክ ሰው ሆነ ሰው አምላክ ሆነ። አማኑኤል ተባለ "ድንግል ትጸንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ስሙንም አማኑኤል ብላ ትጠራዋለች" ኢሳ.7-14 አማኑኤል ማለት ትርጓሜውም እግዚአብሔር ከእኛ ጋር የሚል ነው።

ማቴ.1 ቁ.23 ይህም ማለት እግዚአብሔር ከሥጋችን ሥጋ ከነፍሳችን ነፍስ ነስቶ ከእኛ ጋር አንድ አካል አንድ ባሕርይ ሆነ ማለት ነው። ወንጌላዊው ቅዱስ ዮሐንስም የዮሐንስ ወንጌል 1 ቁ. 1 ላይ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ ካለ በኋላ ዝቅ ብሎ ቁ. 14 ላይ ያ በቅድምና የነበረው ቃልም ሥጋ ሆነ ብሏል።

- ረቂቁ ግዙፍ ሆነ ስንል የማይታየውና የማይዳሰሰው አምላክ ግዙፍ የሚዳሰስ ሰው፣ የሚዳሰሰው ግዙፍ ሥጋ ደግሞ የማይዳሰስ የማይታይ ረቂቅ አምላክ ሆነ ማለታችን ነው።
- ልዑል አምላክ ልዕልናውን ሳይለቅ ትሑት ሥጋን ሲለብስ ትሁት ሥጋ ደግሞ ትሕትናውን ሳይለቅ ልዑል አምላክ ሆኗል።
- ነገር ግን አምላክ እንዴት ሰው፣ ሰው እንዴት አምላክ፣ ምሉዕ እንዴት ውሱን፣ ውሱኑ እንዴት ምሉዕ፣ ልዑል እንዴት ትሑት፣ ትሁቱ እንዴት ልዑል፣ ረቂቁ እንዴት ግዙፍ፣ ግዙፍ እንዴት ረቂቅ፣ ኃያሉ አምላክ ደካማ ሥጋን፣ ደካማ ሥጋ ኃያል መለኮት መሆን፣ ቅድምና የሌለው ሥጋ ቀዳማዊ አምላክ መባሉ፣ ዘመን ለማይቆጠርለት አምላክ ዘመን መቁጠሩ፣ እንዲህ ያለው ነገር እንዴት ሊሆን ይችላል ብሎ ልብ ሊመረምር ቃልም ሊናገረው እና ሊፈጽመው ስለማይችለው ምስጢር ተብሏል። አምኔኪ ሰብስ አማኑኤል ልብሰተ ሥጋ ዘኢይተረጎም፣ ግብቡን አቅንቶ በጥቅሉ ሊተረጎም የማይመረመር አማኑኤል ካንቺ በማይመረመር ተዋሕዶ ሥጋን ለበሰ ብሏልና ቅዱስ አባ ሕርያቆስ (ኢላገ ቁ 14) (ሚኪያ5 ቁ 2) (ዮሐ1 ቁ 14) (ቅ.ማር)

72

1.3 ምስጢር ጥምቀት፡- በዚህ ርእስ ሰው ሁሉ ከአብራክ መንፈስ ቅዱስ ከማገጸን የርዳኖስ ተወልዶ የሥላሴን ልጅነት የሚማር በት ነው። ምስጢር የተባለበትም ምክንያት፡

ካህኑ (ቁሱ) ውኃውን በብርት (በሰን) አድርጎ አሐዱ አብ ቅዱስ አሐዱ ወልድ ቅዱስ አሐዱ ውእቱ መንፈስ ቅዱስ ብሎ በባረከው ጊዜ ውሃው ተለውጦ ከጌታ ቀኝ ጉኑ በዕለተ ዓርብ የፈሰሰውን ማየገቦ (የጎን ውሃ) ይሆናል። ይህ እንደምን ሊሆን ይችላል ብሎ ልብ ሊመረመረው ቃል ሊናገረው ስለማይችል ምስጢር ተብሏል። ሰው ሁሉ የሥላሴን ልጅነት የሚያገኘው ከጌታ ከቀኝ ጎኑ በፈሰሰ ሰው ማየገቦ (ውሃ) ተጠምቆ ነውና። (መዝ 67ቁ 22፣ 28ቁ 3፣ 76ቁ 16፣ 113ቁ 5-7) (1ኛ ቆሮ10 ቁ 2) (ዮሐ.ሥ1 ቁ 5) (ማቴ 3 ቁ 16-17 ፣ 28 ቁ 19) (ዮሐ.3 ቁ 3-14)

1.4 ምስጢር ቁርባን:- በዚህ ርእስ ስለ ክርስቶስ ቅዱስ ሥጋና ክብር ደም የምንማርበት ክፍል ነው። ምስጢር የተባለበትም ምክንያት ካህኑ በጸሎተ ቁርባን ጊዜ ኅብስቱን በጸሕል ወይንን በፅዋ አድርጎ በተሰጠው ሥልጣን "ይረስዮ" (ገብን) ብሎ በባረከው ጊዜ ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኮት ወይንም ተለውጦ ደመ መለኮት ይሆናል። ይህ ሊሆን እንዴት ይችላል ብሎ ልብ ሊመረምረው ቃል ሊናገረው ስለማይችል ምስጢር ተብሏል። (ማቴ 26 ቁ 26-28) (ዮሐ6 ቁ 56-59) (1ኛቆሮ11ቁ 23-26)

1.5 ምስጢር ትንሣኤ ሙታን:- በዚህ የትምህርት ክፍል ስለ ሙታን ትንሣኤ የምንማርበት ሲሆን ምስጢር የተባለበትም ምክንያት ሰው ከሞተ ከፈረሰ ከበሰበሰ በኋላ እንደገና አካል ገዝቶ በዕለተ ትንሣኤ ይነሣል ብሎ ማመን ነው። ይህ ሊሆን እንዴት ይችላል ብሎ ልብ ሊመረመረው ቃል ሊናገረው ስለማይችል ምስጢር ተብሏል። (ማቴ 22 ቁ 22-33) (1ኛ ቆሮ15 ቁ 12-57) (ተሰሎ4 ቁ 14-18)

2. ንስሐ መግባት

ንስሐ ለመግባት ቀጠሮ አያስፈልገም፤ ሰዎች ነንና በምንኖርበት ዓለም እግዚአብሔርን ማሳዘናችን ስለማይቀር ሁልጊዜ ንስሐ መግባት አለብን። “ስብአ ይወድቅ ጻድቅ ወስብዐ ይትነሣኦ” ጻድቅ ሰው ሰባት ጊዜ ይወድቃል ሰባት ጊዜ ይነሣል ተብሏልና።

ማንኛውም ክርስቲያን ኃጢአቱን በደሉን በንስሐ ውሃ ተለቃ ልቆ ወደ ሥጋ ወደሙ መቅረብ ይገባዋል። ኃጢአትን መዘንጋትና መሰወር አይገባም። “ኃጢአቱን የሚሰውር አይለማም” ይለናልና የእግዚአብሔር ቃል (ምሳ 28 ቁ 13) ስለዚህ ሰው ሁሉ ስለ ሚያውቀው በደል ትዝ ትዝ እያለው ንስሐ ገብቶ በማያውቀውና በዘንጋው ደግሞ ይቅር በለኝ ብሎ ወደ ቅዱስ ቁርባን ሊቀርብ ይገባል። እንዲሁም በጸሎተ ቅዳሴው ምስጋናችን “በከመ ምሕረትከ አምላክነ ወእኮ በከመ አበሳነ” እያልን የምንጸልየው አቤቱ ይህን ቅዱስ ሥጋህን ክብር ደምህን የምንቀበለው እንደ ይቅርታህ እንደ ቸርነትህ ነው እንጂ እንደኃጢአታችን ብዛት ቢሆን ባልተገባን ነበር በማለት የአምላክን መሐሪነት፣ ቸርነቱንና የእኛን አላዋቂነት በዳይነት እየተናገርን ንስሐ እየገባን መቅረብ ይገባናል። ንስሐ ሳንገባ ቅዱስ ቁርባን ብንቀበል ግን የጌታ ሥጋና ደም ዕዳ እንዳለብን ሐዋርያው ያስገነዝባናል። (1ኛቆሮ 12 ቁ 27)

2.1 የነፍስ ንጽሕና

የነፍስ ንጽሕና የተባለው እውነተኛ ግብዝነት የሌለው ፍቅር እግዚአብሔር ፍቅር ቢጽ ነው። በተለይ ቅዱስ ቍርባን ለመቀበል ስንዘጋጅ ልቡናን ከቀም በቀል አርቆ፣ የበደለ ክሶ፣ የቀማ መልሶ፣ የተጣላ ታርቆ፣ በፍቅር በትሕትና ሆኖ መቅረብ ነው። ያለፍቅር የሚሆን ነገር የለምና ሐዋርያው ስንኳንስ የጌታ ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን ያህል ነገር ይቅርና ያለ ፍቅር ጸሎትና ምስጋናውም ከንቱ እንደሆነ ያስገነዝበናል። “የሰው ሁሉ ቋንቋን ባውቅ የመላእክትን ቋንቋ ብናገር ባውቅ ፍቅር ግን ከሌለኝ ሲመቱት እንደ ሚጮህ ናስ እንደሚገኝኝ ጸናጽል ሆኜአለሁ ማለቱ ፍቅር ግን ከሌለኝ ሲመቱት እንደ ሚጮህ ጸናጽል ወይም ደወል መሆኔ አይደለም ወይም ግራቀኝ ሲመቱት እንደሚጮህ ከበሮ መሆኔ ሲል ነው” ብሎ በ1ኛ ቆሮ.13 ቁ.1 ጽፎልናል። እንዲሁም ፍቅር የሌለው ጸሎት ትሕትና የሌለበት ድንግልና እንኳ ጥቅም የለውም “ምንት ለድንግልና ዘአልቦ ትሕትና ምንትን በቍዱቱ ለጸሎት ዘአልቦ አፍቅሮት” ፍቅር የሌለው ጸሎት ትሕትና የሌለው ድንግልና ጥቅሙ ምንድነው ይለናል (በመጽሐፈ ዜና ሥላሴ) ስለዚህ በመቻቻል እንፋቀር ዘንድ እምነት ጨምርልን እንበላው። እኔ እንደወደድኋችሁ እርስ በእርሳችሁ ተዋደዱ ስላለን ፍቅሩን እንደሻማ ያልብሰን አሜን!

2.2 የሥጋ ንጽሕና

የሰው ተፈጥሮአዊ አካሉ ሥጋዊ አካልና መንፈሳዊ አካል በመባል ይታወቃል። ሥጋዊ አካሉ በገሀዱ ዓለም የሚታየው የሚዳ ሰሰው ሲሆን መንፈሳዊ አካሉ ደግሞ በዚህ በሥጋዊ አካሉ ውስጥ ሕልው ሆኖ የሚኖር የማይታይ ረቂቅ አካል ነው። ሐዋርያውም በዚህም በሚሞተው ሥጋችሁ የማትሞት ነፍስ እንዳለች አስተውሉ ብሎናል።

ስለሆነም ይህ በገሀዱ ዓለም የሚዳሰሰው ሥጋችን የሰውነታችን ሁለተኛው ክፍል ስለሆነ ቅዱስ ቍርባን ለመቀበል ስናስብ ሰውነታችንን ልናጸዳው ንጹሕ ልብስ ቢቻል ነጭ ልብስ ልንለብስ ይገባናል። አፍአዊ (ውጫዊ) የሥጋችን ንጽሕና ለውስጣዊው ንጽሕ ልቡና መታወቂያው ነውና “መስዋዕተ ወቁርባን ኢፈቀድኩ አላ ሥጋክ አንጽሕ ሊተ” መሥዋዕትንና ቍርባንን አልወደድኩም፤ ሥጋህን አዘጋጅልኝ ንጹህ አድርግልኝ አለ እንጂ። (መዝ.39 ቁ.6)

በዚህ ዕለት የሰማያዊ መሽራ የንጉሥ ክርስቶስ ታዳሚ ሆነን የሰርግ ልብስ ለብሰን በውስጥም በውጭም አምረን ሰምረን መቅረብ አለብን።
(ማቴ 22 ቁ.14)

3. ልዩ ጥንቃቄ

3.1 በምንጣፍ አንድ ከመሆን መከላከል

የሚቀድሱና የሚቁርቡ ሰዎች በጋብቻ ጸንተው የሚኖሩ ከሆነ ከመቀደሳቸው እና ከመቁረባቸው በፊት 3ት ቀን በምንጣፍ አንድ ከመሆን ይጠበቁ። ከቁረቡ በኋላ 2ት ቀን ስለ ሥጋ ወደሙ ክብር ሲባል መጠበቅ ይገባል።

3.2 ርስሐት ዝንዖት (ሕልመ ሌሊት)

ሰው ዝንዖት ካጋጠመው በዚያ ቀን መቁረብ አይገባም። ነገር ግን ሰውነትን አጽድቶ በቀ ጣዩ ዕለት መቁረብ ይቻላል።

3.3 መጸም

በሚገባ ሳይጸም ማንም ሰው ሥጋውን ደሙን አይቀበል። (ፍት. መን. አን.13 ቁ 512) ሥጋውን ደሙን ለመቀበል ባሰቡ ዕለት ለ18 ሰዓታት ያህል ከእህል ከውሃ መጠበቅ (መከ ልክል) ይገባል። ምክንያቱም ጌታም ከሌሊቱ 9 ሰዓት እስከ ቀኑ 9 ሰዓት በደምሩ ለ18 ሰዓት ያህል ልዩ ጸዋት መከራን ከተቀ በለ በኋላ መራራ ሐሞትን ቀምሷል፤ እኛም ከተመገብንበት ከ18 ሰዓት በኋላ የበላነው የጠጣነው ከሰውነታችን ስለሚዋሐድ፤ ለአፋችን ምሬት ይሰማናል። በዚህም የጌታ ሕማሙን፣ ሞቱንና የቀመሰውን መራራ ሐሞት እናስባለን።

ለምሳሌ ያህል፡- ቅዳሜ ለመቀረብ ካሰብን የጌታ ክቡር ደሙ ከፈሰሰበት ከዓርብ 9 ሰዓት ጀምሮ ጸመን በነጋታው ቅዳሜ ድርገት በሦስት ሰዓት ገደማ ስለሚወርድና ስለ ምንቁርብ እስከዚህ ያለው ሰዓት ብናሰ ላው 18 ሰዓት ይሆናል።

ነገር ግን ሕፃናት በሰንበት እንዲቁርቡ ከተፈለገ የግድ 18 ሰዓታት ያህል ይጸሙ ተብሎ አይገደዱም፤ በእነዚህ ጠባይ ሕጻናት የጠፍ የለበው ሐዋርያት ምሳሌዎች ናቸውና። ነገር ግን በጊዜ ተመግቦ እንዲተኙና ማለዳ ለቅዳሴው እንዲነቁ ማድረግ ነው።

4. ለመቀረብ የሚያበቁና የማያበቁ ምክንያቶች

ሀ. ከምዕመናን በስተቀር ያላመኑ ሰዎች ሥጋውን ደሙን ሊቀበሉ አይገባቸውም። (ፍት.መን. 13 ቁ 54)

ለ. ቅዳሴ ሲጀመር ያልነበረ፤ ያላስቀደሰ ካህንም ማቁረብ መቀረብ፤ ምስመኑም መቀረብ አይገባም። (ፍት.መን. 13 ቁ 495)

ሐ. በንስሐ የተለየ ሰው ለሞት የሚያበቃ ደዌ በታመመ ጊዜ ሥጋውን ደሙን ከማቀበል አይከልክሉት ቢድንም አንተ ንስሐ ይገባል ንስሐህን ተቀበል ብለው ሥጋውን ደሙን ከመቀበል አይከልክሉት። (ፍት.መን. 13 ቁ 505)

መ. በሚገባ ሳይጸሙ ሥጋወደሙን መቀበል አይገባንም። (ፍት. መን. 13 ቁ 512)

ሠ. ቂም በቀል ያለበት የዝሙትና የሰከር መንፈስ ያለበት ሰው ይህን ሁሉ በንስሐ ሳያርቅ መቀበል አይገባውም። (ፍት.መን. 12 ቁ 415) (1ኛ ቆሮ11 ቁ 27)

5. ለሥጋ ወደሙ አጋፋሪ አያስፈልገውም

ከዚህ በላይ ከብዙ በጥቂቱ ከምሉዕ በከፊሉ የተጠቀሱትን ለቀርባን የሚያበቁ መጠይቆችን ሰው ሁሉ እንደተቻለው ይጠቀም በት ዘንድ አስቀድሞ ራሱን ይመረምር ዘንድ ከአስተዋለ ለሥጋ ወደሙ አጋፋሪ አያስፈልገውም። ይህንን ስንል የሚያስተና ብር ላዕክ ቤተክርስቲያን አይነር ማለታችን አይደለም እየአንዳንዱ በራሱ ዳኝነት በልቡናው ፈራጅነት ልቀበል ይገባኛል ወይስ አይገባኝ ይሆን ብሎ አመዛዝኖ ይቀበለው ዘንድ ይገባል ማለት ነው። ይህም ቢሆን ሰው ምን ቢጸም፣ ምን ቢጸልይ፣ ምን ቢሰግድ፣ ምን ቢመጸውት፣ ማሰሪያው ቅዱስ ቀርባን መሆን እንዳለበት ይታመናል።

ይልቁንም የእግዚአብሔርን መሐሪነት ይቅር ባይነቱን ተመ ራምሮ ልክና መጠን ወሰንና ድንበር የሌለውን ፍጹም ቸርነቱን፣ ፍጹም በማመን ይቀበል። ምክንያቱም ያልወደቀ፣ ጌታ በምሕረቱ እሱ ያላነሣው ያልተሰበረ፣ እሱ በቸርነቱ ያልጠገነው የለምና፣ ከፍ ጥረት ወገን ከአንዲት ቅድስት ድንግል በስተቀር። “እመሰ ጋጢአ ነ ትትአቀብ እግዚአ እግዚአ መኑ ይቀውም ቅድሜከ” አቤቱ የሰውን ሁሉ በደልን ብትተሳሰብ በፊትህ ለአንዲት ሰዓት መቆም፣ መቆየት የሚችል ማነው? ያለው ነቢዩ (መዝ.129 ቁ 3) ይህ የምናየው ብሩህ ሰማይም አንኳ በእርሱ ፊት ንጹህ አለመሆኑን እርሱ በቸርነቱ እና በይቅር ባይነቱ ሁሉን እየተወው መሆኑን ያሰገነዘበናል። (መላእክትም ስንኳ ማለት ነው)

6. ቅዱስ ሥጋውን ክቡር ደሙን

ከመቀበል በፊት የሚጸለይ ጸሎት

ይህን ጸሎት ቅዱስ ሥጋውን ክቡር ደሙን ለመቀበል ጌታ በቸርነቱ የመረጣቸው ሁሉ እንዲህ እያሉ ይጻፉት ዘንድ ይገባል።

አቤቱ ጌታዬ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ II
ርኩስ ከሆነች ከቤቴ ጠፈር በታች ትገባ ዘንድ የሚገባህ
አይደለህም። (ማቴ.8 ቁ8) እኔ በዚህ ዓለም አሳዝኜሃለሁና
በፊትህም ክፉ ሥራ ሠርቻለሁና፤ በአርአያህና በአምላልህ
የፈጠርከው ነፍሴንና ሥጋዬን ትአዛዝህን በማፍረስ አላድ
ፈለሰሁና፤ ሥራ ምንም ምን የለኝምና፤ ነገር ግን ስለ
መፍጠርህና እኔን ለማዳን ሰው ስለመሆንህ፤ ስለክቡር
መስቀልህም ማሕያዊ ስለሚሆን ስለሞትህም፤ በሦስተኛው
ቀን ስለመነሣትህ፤ ጌታዬ ፈጣሪዬ ኢየሱስ ክርስቶስ
ሆይ ከበደልና ከመርገም ሁሉ ከጋጢአትና ከርኩሳትም
ሁሉ ታነፃኝ ዘንድ እለምንሃለሁ፤ እማልድሃለሁም። የቅድስት
ሰናህንም ምሥጢር በተቀበልሁት ጊዜ ለወቀሳና ለመፈራራት
ረጅ አይሁንብኝ፤ ማረኝ፤ ይቅርም በለኝ አንጂ።

የዓለም ሕይወት ሆይ በርሱ የገጢአቴን ሥርየት የነፍሴ
ሴንም ሕይወት ስጠኝ እንጂ። በሁለት ወገን ድንግል
በምትሆን በወለደኝህ በእመቤታችን በቅድስት ድንግል
ማርያም በመጥምቁ በዮሐንስ አማላጅነት ክቡራን
በሚሆኑ በመላእክት፤ በሰማዕታት ለበጎ ነገር በሚጋደሉ
በጸድቃን ሁሉ ጸሎት እስከዘላለሙ ድረስ አሜን።

6.1 ሲቀበሉ የሚጸለይ ጸሎት

ጌታዬ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ ይህ ምሥጢርህ በእኔ በደል
አይሁንብኝ ሥጋዬንና ነፍሴን ለማንጸት ይሁንልኝ እንጂ
አያሱ፤ ወይም ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ ሥሉስ የሚለውን
ምሥጋና በቃል ይዞ ማመስገን ነው።

6.2 ከተቀበሉ በኋላ የሚጸለይ ጸሎት

ጌታዬ አምላኬ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ ቅዱስ ሥጋህንና ክቡር
ደምህን እነሆ ተቀበልሁ ለጋጢአቴ ማስተሥርያ ይሁነኝ
ስለ በደሌም ሁሉ።

ሰውን የምትወድ ወልድ ዋሕድ ሆይ ምስጋናህን በአንደበቴ
መላ። ምስጋናህን አመሰግን ዘንድ ቀድሞ አንተ ሰው የሆንን
በሱም የተገለጸህ እስከዘላለሙ ታደነኝ ዘንድ ነውና፤ ስለ
ቅዱስ ስምህም ለዘላለሙ አዳንከኝ። ጌታዬ አምላኬ ኢየሱስ
ክርስቶስ ሆይ በአገልጋይህ በዚህ በካህኑ እጅ ሥጋ ህንፃ
ደምህን አንድ አድርገህ ለሰጠኸኝ ለአንተ ምስጋና ይገባሃል፤
አመሰግንሃለሁ፤ እለምንሆማለሁ።

ከምእመናን ጋር አንድ እሆን ዘንድ ከወዳጆችህም ጋር ትቆ
ጥረኝ ዘንድ ተቀበለኝ አሁንም ገጢአቴን አትቁጠርብኝ ለኔ
ስለ ሰጠኸኝ ፀጋህና በኔ ስላለኝው ረድኤትህ አመሰግንሃለሁ።

7. ሥጋወደሙ

- ❖ ጥበብን ይገልጻል።
- ❖ ልቡናን ብሩህ ያደርጋል።
- ❖ ልበ ሰፊ ነገር አላፊ ትዕግሥተኛ ያደርጋል።
- ❖ በልሳነ ሥጋ ቋንቋ ያናግራል።

- ❖ በልሳነ ነፍስ ምስጢር ያስተረጉማል።
- ❖ በክብር ላይ ክብርን ያገናጽፋል።
- ❖ መድኃኒት ሥጋ መድኃኒት ነፍስ ሕይወት ሥጋ ሕይወት ነፍስ ይሆናል።
- ❖ ደዌ ሥጋና ደዌ ነፍስን ያርቃል ጤናማ ያደርጋል።
- ❖ ሰላማዊ ጸጥተኛ ሰው በኑሮ ደስተኛና ፍቅር የመላው ሰው ያደርጋል።
- ❖ አምነውም ለሚቀበሉ ሰዎች ሁሉ ሕይወትን የሚያደል እሳት ማሕየዊ ነው (ቅ.ማር.)።

7.1 በቅዱስ ቀርባንነቱ አምነው በንስሐ ጸድተው ሥጋውን ደሙን ቢቀበሉ የሚገኝ ክብር

የክርስቶስን ቅዱስ ሥጋውን ክብር ደሙን በማመን የተቀበለ ሁሉ፡- ጌታ ዘበልዐሥጋዩ ወሰትየ ደምየ ቦ ሕይወት ዘለዓለም (ሥጋዬን የበላ ደሜን የጠጣ ለዘላለም በሕይወት ይኖራል) ዮሐ. 6ቁ 53 እንዳለው።

- ❖ ለዘለዓለም በሕይወት ይኖራል።
- ❖ **ልቡናውን ከቂም ከቀቀል አርቆ ለሚቀበለው የዘለዓለም ምሕረትን ያገናጽፋል።**
- ❖ ከዝሙት ከርኩሳት ከስካር ርቀው ቢቀበሉ ልቡናን ከጎጢአት ያነጻል ዳግመኛ እንዳይበድል በንጽሕ ና በቅድስና እንዲኖ የሥጋንና የነፍስ ንጽሕና ያገናጽፋል።
- ❖ ከጥርጥር ተለይተው ቢቀበሉት በሃይማኖት እንዲጸኑ ይረዳል።
- ❖ የበደሉትን ክስው የቀሙትን መልሰው የተቀበሉት እንደሆነ በረከተ ሥጋ በረከተ ነፍስን እንደሸማ ያሰብሳል።

7.2 ሥጋወደሙ በንስሐ ሳይመለሱና ሳያምኑ ቢቆርቡ የሚያስከትሉው ጉዳት

- የማይላመጥ የአድማስ ደንጊያ ነው። በዚህም የሚያስከትለውን የመከራ ጽናት ለመናገር ነው። የደንጊያ ንፍር ወይም የብረት ቆሎን ማላመጥ እንደማይቻልም በአግባቡ ሆነው ከአልተቀበሉት የሚያስከትለውንም መከራ ጽኑዕ ነው።
- በጎጢአት ላይ ጎጢአትን የሚጨምር ነው። (ጎጢአትን ማስተሥረድ ቀርቶ በደለኛ ያደርጋል)
- ደዌ ሥጋ ደዌ ነፍስን የሚያመጣ ነው።
- እንደ ባቢሎን እሳት የሚያቃጥል የሚልጥ የሚግጥ እሳት ይሆናል።

➤ ልቡናን በጎጢአት ያደነድናል እንደ ይሁዳ ለሌላ በደል ያዘጋጃል።

➤ በመከራ ላይ መከራን ያመጣል። “እንዘ ኢይደልዎ ዘበልዎ ለዝንቱ ጎብስት ወለ ዝንቱ ጽዋዎ በልዑ ለርእሱ ደጃና ወመቅሰፍቶ” ሳይገባው ከዚህ ሥጋና ደም የበላ ለራሱ መቅሰፍትን ሰበሰበ እንዳለው ሐዋርያው። (ቆሮ. 11 ቁ. 27)

እግዚአብሔር አምላክ ሳይገባን ቅዱስ ሥጋውን ከቡር ደሙን ተቀብለን በበረከት ፈንታ መርገምን! በሕይወት! በድኅነት ፈንታ መከራና ሞትን፤ መቅሰፍትን ገንዘብ ከማድረግ ያድነን ይሰውረን። አሜን!!!

90

8. የአቆራረብ ቅደም ተከተል

ገባሬ ሠናዩ ቄስ በመጀመሪያ ሥጋውን በእጅ እንሥቶ ለራሱ ተቀብሎ ለሌሎች ያቀብላል። ንፍቁ ቄስ ደግሞ ደሙን በጽዋ ይዞ መጀመሪያ ለገባሬ ሠናዩ ካህን ያቀብለውና ለራሱ ይቀበላል። በመቀጠል ለዲያቆናቱ በእርጋ መስቀል አቀብሏቸው ለገባሬ ሠናዩ ዲያቆን ጽዋውን ይሰጠዋል። ከዚህ ቀጥሎ ሰቄራቢዎቹ ገባሬ ሠናዩ ቄስ ሥጋውን በእጅ ሲያቆርብ ገባሬ ሠናዩ ዲያቆን ደግሞ ደሙን በዕርጋ መስቀል ያቁርባል ንፍቁ ቄስ ዲያቆኑም ሥጋውንም ደሙንም በእጃቸው አይነኩም።

8.1 የአቆራረቡ ተራ

1. ሊቃነ ጳጳሳት
2. ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት
3. ቆሞሳት
4. ቀሳውስት እነዚህ ሥጋውን ከታቦቱ ላይ ሳይነሣ በመንበር ላይ አንዳለ በቅድሚያ በየማዕረጋቸው ይቀበላሉ
5. ዲያቆናት በመቅደስ ይቁርባሉ
6. ከንፍቀ ዲያቆናት ጀምሮ ሁሉም በየማዕረጉ በቅድስት ይቀበላሉ
7. ከዐጸውቱ ገዋግውና ከዲያቆናውያት በኋላ በዕለቱ ክርስትና የተነሡ ይቀበላሉ። ከእነርሱም ለ40ና ለ80 ቀን ሕፃናት ቅድሚያ ይሰጣል
8. ከሕፃናት ቀጥሎ ደናግል
9. የቀሳውስት ሚስቶች
10. የዲያቆናት ሚስቶች
11. መነኩሳት ምዕመናን

12. መነኮሳይያት

13. ምእመናን ወንዶችና ሴቶች ተራቸውን ጠብቀው በማዕረጋቸው ይቀበላሉ።

9. ቅዱስ ቁርባን ከተቀበሉ በኋላ!

- ❖ ቅዱስ ቁርባን ከተቀበሉ በኋላ ወዲያው ቅዱስ ጠበፈ መጠጣት አይገባም ቆመው ያስቀደሱበት ቦታ በመሄድ ድርገት እስኪመለስ ድረስ መቆም ይገባል።
- ❖ በአፍ ውስጥ ትንኝና የመሳሰሉት ተሐዋሶያን እንዳይገቡ አፍን በመሃረብ መሸፈን።
- ❖ ከሠርሆተ ሕዝብ አስቀድሞ (ከስንብት አስቀድሞ ማለት እትዉ በሰላም በሰላም ግቡ ከመባሉ አስቀድሞ) ሥፊት ውን ደሙን የተቀበሉ ሁሉ በሌላ ዛቲ (ጸሪቀመበለት አፋቸውን አያድፉ ቅዱስ ጠበሉም ከአፋቸው አይንጠገ (ፍት.መን አን. 13 ቁ 527)
- ❖ ከቤተ መቅደስ ሳይጋፉ በቀስታ ወጥቶ በደጅ ሰላላ ዛቲ (ጸሪቀመበለት) ቀምሶ አፍን ማደፍ ይገባል።

9.1 ከቆረቡ በኋላ ጥንቃቄው

- ❖ የተቀበልነው ነፍስ የተለየው መለኮት የተዋሃደው ሥጋ አምላክ ነው። አባቶቻችሁ በምድረ በዳ ገብስተ መና በልተው እንደሞቱ ተብሎ በቅዱስ ወንጌል የተገረለት (ዮሐ.6 ቁ 58) እንደሚለው ምድራዊ ገብስት ያይደለ ከሰማየ ሰማያት የወረደ ሰማያዊ ገብስት እንደ መሆኑ መጠን ፈጽመን ብናከብረው እንከብራለን ስለዚህ በቆረቡ ዕለት፡-
- ❖ ብዙ ማውራት አይገባም።
- ❖ ጸብና ክርክር ካለበት ቦታ መሄድ አይገባም።
- ❖ ወደፍርድ ቤት መሄድ መሟገት አይገባም።
- ❖ አብዝቶ መመገብ አብዝቶ መጠጣት አይገባም።
- ❖ ዘፈን ጫጫታ ወደአለበት ወደ መዝናኛ ስፍራ ሄዶ መጫወት መዝፈን አይገባም።
- ❖ ከልብስ መራቆት አይገባም ቢቻል ሲቆርቡ የለበሱት ልብስ እንደለበሱ መዋል የተመረጠ ነው።

- ❖ ጥፍርን መቀረጥ አይገባም።
- ❖ ምራቅን እንትፍ፣ ማለት አይገባም።
- ❖ ፀጉርን መላጩት አይገባም።
- ❖ በውኃ ልብስን ማጠብ ሰውነትንም መታጠብ አይገባም።
- ❖ ብዙ መንገድ መሄድ ብዙ ሥራ ለመሥራት ራስን ማዘጋጀት አይገባም። በዚህ ዕለት ፈጽሞ አርፎ ቅዱሳት መጻሕፍትን መንፈሳዊ መዝሙሮችን ማዳመጥ ይገባል።
- ❖ ወደ ሲኒማ ቤት መሄድ አይገባም።
- ❖ (ሥርዓተ ቅዳሴ ቁ 166) (ፍ.መን.)።

ምዕራፍ ሦስት

ሀ. ስንቀ ነፍስ

አንድ ሰው ታሞ ነፍሱ ከሥጋው አለይ አለይ እያለች ባለበት ሰዓት የሚቁርበው ቁርባን ስንቀ ነፍስ ይባላል። በርግጥ ሰው ሁሉ በቅዱስ ቃሉ “ድልዋኒክሙ ንበሩ” ተዘጋጅታችሁ ኑሩ (ማቴ 29 ቁ.44) ተብሎ እንደተነገረን አንድ ክርስቲያን በሚኖርበት ዓለም መጸተኛነቱን ተገንዘቦ ንስሐ ገብቶ ብሥጋ ወደሙ ከብሮ መኖር ይገባዋል።

ነገር ግን በአጋጣሚ ሁኔታና እንዲሁም ንስሐ ለመግባት እድሉን ላላገኘ ነገ ዛሬ ሲሉ ድንገት እንግዳ ጻእረ ሞት ከተፍ ቢል በአንዲት ጥምቀት አምኖ በኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ጽንቶ የኖረ ከሆነ ሥጋውን ደሙን ሊያቀብሉት ይገባል። ክብር ምስጋና ይገባውና ወንበይና ቀማኛ የነበረውን የዓለም በደለኛ የነበረውን ፈያታዊ ዘየ ማንን እንኳ ሊሞት ሊያጣጥር ባለማው ድምጽ ስንቀ ነፍስ የሚሆን ማሕተመ ደሙን ሰጥቶት ከሁሉ አስቀድሞ ገነትን አውርሶታል ።

ስለዚህ ታሞ ሊሞት የሚያጣጥር ክርስቲያን ስንቀ ነፍስ ሊያቀብሉት ይገባል። ስንቀ ነፍስ ያቀበሉት ታሞ ሊሞት የሚያጣጥርም ክርስቲያን ፈያታዊ ዘየማንን ይመስላል።

ለ. ቆመውም በማስቀደስ የሚገኝ ክብር

ሥጋውን ደሙን ቢቀበሉም ባይቀበሉም በጸሎተ ቀርባን ጊዜ የአምላክን ምሕረት እየተለማመኑ ስርዮትን እየፈለጉ ቆሞ ማስቀደስ ተገቢ ነው። (ፍ.መ.አ 13- 514) ምክንያቱም-

በጸሎተ ቀርባኑ (በጸሎተ ቅዳሴው) ውስጥ ሆነን የለመነው ገም ልመና ፈጣሪ አምላክ ይሰማናል።

- ቅዱስ ሥጋውን ክቡር ደሙን ለመቀበል ያበቃናል።
- ቆመን በማስቀደስን የቆምንበትን የቁመታችንን ዋጋ አያሳጣንም ቸር ነውና “ግንዩ ለእግዚአብሔር ወዘምሩ ለስሙ ልዑል እስመለዓለም ምሕረቱ” ለእግዚአብሔር ተገዙ እግዚአብሔርንም አመስግኑ ምህረቱ ለዘለዓለም ነውና። (መዝ. 135 ቁ.1)

1. ቆሞ የሚያስቀድስ ሰው ማንን ይመስላል?

ጌታ ለስም አጠራሩ እስከዘለዓለሙ ክብር ምስጋና ይግባውና ቆሞ ደጅ ጠንቶ የሚያስቀድስ ሰው የእውነተኛ መምህራን ርክስ ምስገን መምህር ክርስቶስ በከበረች ጸሎቱ ያመሰገነውንና የለመነውን የሰማውን ገቤ ምእት (የመቶ አለቃውን) ይመስላል (ማቴ.8 ቁ 5-11)

የዚህም ሰው የተመሰገነች ጸሎቱም እንዲህ የምትል ነበረች “ጌታዬ ከቤቴ ጣራ በታች ትገባ ዘንድ አይገባህም” በአነጋገሩም ደስ የተሰገው አምላክ “በቤተ እስራኤል መካከለ እንኳ እንዲህ ያለ እምነት ያለው ሰው አላገኘሁም፤ ሂድ እንደቃልህ ይሁንልህ (ልጅህ ይፈወስልህ)” ብሎ በይቅርታ ቃል በደስታ አሰናብቶታልና።

እንደዚሁም ጎጠአቱንና በደሉን በመታመን

- ❖ ጌታዬ ቅዱስ ሥጋህን ክቡር ደምህን እኮ ብቀበል ፈቃዴ ነበር ነገር ግን በጎጠአት ስለረከስኩ “ከቤቴ ጣራ በታች ትገባ ዘንድ አይገባህም” በሚለው የተቀደስ ልመና ቅዱስ ሥጋህን ክቡር ደምህን እበላና እጠጣ ዘንድ አይገባኝም!
- ❖ የቅዱስ ሥጋህና የክቡር ደምህ ማደሪያ ጸሕልና ጽዋ ለመሆን አልበቃሁምከ!

❖ ነገር ግን በደሌን ሳትመራመር የቅዱስ ቀርባን ማደሪያ ጸሕሎና ጽዋውን እሆን ዘንድ በቸርነትህ ታበቃኝ ዘንድ ይቻልህል ማለት ይገባል።

በእውነት ይህ ገቤ ምዕት (የመቶ አለቃ) እከ! ከቤቴ ጣራ ትገባ ዘንድ አይገባህም ብሎ የጌታን ታላቅነት የሱን ኢምንትነት በመ መስከር ፍጹም ትሕትናን ስላስተማረንና ጌታም የትሑታንን ጸሎት የሚወድ ስለሆነ ይህ ሰው የነፍሱም የሥጋም አማላጅ በመሆኑን የሞተው ልጁ ተነሥቶለታል።

ስለዚህ ቆመን በማስቀደስ ጎጠአታችንን በማመን የእግዚአብሔርን ምስጋና ስመላተፋችን ጋር ጸሎታችን ፍጹም በረከትን ያሰጠናል። ለሌላው ወገናችንም ይተርፋል ማለት ነው። ከአንጻረ መስቀሉ አጠገብ ቆመው በዕለተ ዓርብ የበረከተ መስቀሉ ተሳታፊዎች ከሆኑ ቅዱሳን በረከትን ያሳትፈን አሜን! (ሉቃ 23 ቁ.26-31)

ሐ. ቅዳሴ ጸበል

ከቀርባን በኋላ ቅዳሴ ጠበል ቅዱስ ቁርባን የተቀበሉት ሥጋወደሙ ሳያወራርዱ ዛቲ መቅመስ አይገባቸውም። ስለዚህ አስተናጋጆች ላለፊነት ህግ ዲያቆናት በቅድሚያ ሥጋወደሙ የተቀበሉ ቁራቢዎች ካሉበት ከቦታቸው ሄደው ሐዳሬ (ነፍስን በመስቀት ጥርክዞ እየቀዘፍክ ባሕረ አሳትን የምታሻግር የነፍሳት መምህር) የሚለው የመጨረሻ ጸሎተ ቀርባን የምስጋና ጸሎት ከተነበበ በኋላ ቅዳሴ ጠበልን ሊሰጧቸው ይገባል። (ፍት. መን. 13-65)

ለተቀሩት አስቀዳሾች ግን በእለተ ሰንበትም ሆነ በክብራ በዓላት እትዉ በሰላም (በሰላም ግብ) ተብሎ ስንብት ከመሰጠቱ አስቀድሞ ወይም ከስንብቱ በኋላ ምቹ የሆነው ሰዓት ተመርጦ በማስተናበር ያሉ ዲያቆናትና ንፍቀ ዲያቆናት አስቀዳሾች ቆመው ባስቀደሱበት ቦታ እየሄዱ ለሁሉም በእየማእረጋቸው ያለሽሚያ ሊያድሏቸው ይገባል። ይህ ከመምህራን የተገኘ ስርዓቱ ነው። ሥርዓቱ፡- ማለት የጠመመ ማቅኛ የጉደለ መሙያ አስተያየት ነው።

መ. ቡራኬ

በጸሎተ ቅዳሴው ፍጻሜ ከቀዳሹ ካህን በእጆቹ መባረክ ይገባል። ዲያቆኑ “አድንኑ አርእስቲክሙ ቅድመ እግዚአብሔር” በእግዚአብሔር ፊት ራሳችሁን ዝቅ ዝቅ አድርጉ ካህኑ ይባርካችሁ ዘንድ ብሎ አዋጅ ያሰማናልና እኛም “አሜን እግዚአብሔር ይባርክኝ ወይሠሃለኝ” አዎን እግዚአብሔር ይባርክን ይቅርም ይበለን ብለን፤ ቡራኬውን ለመቀበል በረከተ እዴክ ቅድስት እንተ ምልእተ ምሕረት (በረከት) ኪያሃ ንሴፎ ኩልነ በረከት የተመላች እጅህን አርሷን ሁላችን ደጅ እየጠናን ነው እያልን በካህኑ እጅ እንዳሰሳለን እንባረክለን ።

ምክንያቱም ከካህኑ የጌታችንን ቅዱስ ሥጋውን እና ክቡር ደሙን በዳሰሰበት፤ በቆረሰበት፤ በፈተተበት፤ የከበረ አጆቹ ቡራኬ መቀበል ተገቢ ነውና። ይኸውም በእጅ የመባረክን ሥርዓት ጌታ ደቀ መዛሙርቱን “እስከ ቢታንያ አወጣቸው አጆቹንም አንስቶ ባረካቸው” (ሉቃ.24 ቁ50) ብሎ ወንጌላዊው ከአስተማሪን ሥርዓት የተወረሰ ነው።

102 የቡራኬው ተራ፡-

- ❖ መጀመሪያ ካህናት
- ❖ ቀጥሎ ዲያቆናት አረጋውያን አባቶች እና ወጣቶች ወንዶች በየማእረጋቸው
- ❖ ከዚያም አረጋውያት እናቶችና ወጣት ሴቶች በየማእረጋቸው ቆመው ከአስቀደሱበት ቦታ ካህኑ እየሄደ በእጆቹ ይባርክቸዋል። በዚህ ጊዜ መጋፋት አግባብ አለመሆኑን ተገንዝበን ቡራኬውን መቀበል ይገባናል።